

Aluevaltuusto 9.6.2026 § 48

§ 48

Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen sekä 29 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ankkuritoiminnan nykytilaa ja tuloksellisuutta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Villgren Kati

Päätösehdotus

Aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi

Vastaus aluehallitukselle esitettyyn kysymykseen

1. Miten nykyinen toimintamalli (hajautettu, oman työn ohella tehtävä työ) vastaa aiemman tiimimallin vaikuttavuutta?

Ankkuritoiminta uudelleen organisoitiin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella 1.3.2025 alkaen. Hyvinvointialueiden talouden tasapainottaminen vaati arvioimaan ei-lakisääteisen toiminnan resursointia uudelleen tilanteessa, jossa lakisääteiset ja ensisijaiset tukitoimet eivät toteutuneet määrääjässä. Ankkuritoiminnan uudelleen organisoimisella haluttiin myös varmistaa riittävän yhtenäisen tuen saanti rikoksilla ja häiriökäyttäytymisellä oireileville koko hyvinvointialueella.

Lohja-Vihti-Karkkila -alueen aikaisempi ankkuritoiminnan vaikuttavuus on näkynyt ja tuntunut kuntalaisten turvallisuuden tunteessa ja toiminnan jalkautumisessa kuntalaisten keskuuteen. Samanlaisen vaikuttavuuteen ei ole uudelleen organisoitumisen myötä vielä päästy, mutta työ jatkuu. Lohjalla on järjestetty avoimet ankkurikahvit huhtikuussa 2026, joka keräsi noin 100 osallistujaa. Myös koulujen päättäjäisiin jalkaudutaan koko ankkuritiimin voimin. Tarkoituksena on laajentaa ankkuritoimintaa yhä enemmän kouluihin ja muihin paikkoihin, missä nuoria tavataan ja pyritään näin vaikuttamaan suurempaan nuorten joukkoon kerrallaan (yhteisövaikuttaminen, laillisuuskasvatus).

Lukujen valossa ei ole voitu osoittaa, että aikaisempi Lohja-Vihti-Karkkilan ankkuritoiminta olisi ollut vaikuttavampaa kuin muulla tavalla tehty sosiaalityö lain vastaisella toiminnalla oireilevien lasten ja nuorten kanssa (alla tilastotietoa vuodelta 2024).

Kunta	Saapuneet ilmoitukset syykoodilla lapsen lainvastainen toiminta (kpl)	Asiakkaat kerran (kpl)	Kuinka monesta tulee vain 1 ilmoitus (%) eli toiminta ei toistu
Espoo	988	768	78
Hanko	18	15	83
Inkoo	9	7	78
Karkkila	37	28	76
Kirkkonummi	131	106	81
Lohja	270	203	75
Raasepori	38	32	84
Siuntio	14	10	71
Tammisaari	1	1	100
Vihti	131	104	79

Kaikkien lastensuojeluilmoitusten määrät ovat jatkaneet kasvuaan sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella että kansallisesti, ja myös syykoodi lapsen lain vastainen toiminta on ilmoituksissa lisääntynyt. Lasten ja nuorten tukeminen on kaikkien sosiaalialan ammattihenkilöiden, poliisin, nuorisotoimen, koulujen ja terveydenhuollon asia. Tiettyjen tukitoimien tai toiminnan henkilöityminen muutamille ammattilaisille tekee toiminnasta haavoittuvaa ja hyvinvointialue haluaa jatkossa mahdollistaa vahvan tuen rikoksilla oireileville lapsille ja nuorille koko alueella. Se vaatii osaamista kaikilta edellä mainituilta hyvinvointialueen toimijoilta. Ankkuritoiminta on poliisin, hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen ponnistus.

2. Miten terveydenhuollon, erityisesti mielenterveyspalvelujen, yhteistyö on nykyisin järjestetty ankkuritoiminnassa?

Tässä yhteistyössä Lohja-Vihti-Karkkila -alue on erityisessä asemassa, koska nuorten mielenterveyspalveluiden kanssa on sovittu seuraavanlainen käytäntö: mikäli nuori tarvitsee mielenterveys- ja päihdepalvelujen hoitoa, ollaan ankkuritiimin ammattilaisten toimesta yhteydessä mielenterveys- ja päihdepalvelujen viranomaisnumeroon.

3. Miksi Ankkuritoiminnasta ei ole laadittu vuosittaista toimintakertomusta, ja milloin se tullaan laatimaan?

Ankkuritoiminnan uudelleen organisoitumisen myötä ei ole kerätty riittävän yhtenäisesti ja vertailukelpoisesti luotettavaa tietoa ankkuritoiminnasta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Tilastoja on lakisääteisestä toiminnasta eli kuinka rikoksilla oireilevat lapset ja nuoret tulevat autetuksi hyvinvointialueen palveluissa. Lakisääteisen tiedon tuottaminen on ollut ensisijainen tavoite ja se on täytetty.

Ankkuritoiminta nähdään edelleen tärkeänä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja sitä kehitetään osana lakisääteistä sosiaalihuollon viranmaistyötä. Myös tilastointia ja vaikuttavuutta mitataan ja arvioidaan hyvinvointialueella osana muuta nuorten kanssa tehtävää moniammatillista verkostotyötä.

4. Miten nuorten ohjautuminen Ankkuritoimintaan toimii nykyisessä mallissa ja kuinka nopeasti palvelu käynnistyy?

Lasten ja nuorten on mahdollista ohjautua ankkuritoimintaan kaikkien ankkuritoimijoiden tai esimerkiksi koulun välityksellä. Ankkuritoimintaan ohjautumisen yhteydessä kysytään lupa sekä asianosaiselta nuorelta että hänen huollostansa vastaavilta henkilöiltä. Nuorisopalveluiden kautta saa Lohja-Vihti-Karkkila -alueella suoraan yhteyden nuorisotyöntekijään, joka osaa ohjata ankkuritiimiin. Sosiaalihuollon viranomainen voi ohjata asiakkaana olevan nuorensa ankkuritiimin puheille ja uudet ankkuriin ohjautuvat nuoret pyritään tunnistamaan keskitetyssä sosiaalipalveluiden neuvonnassa ja ohjaamaan sitä kautta palvelutarpeen arviointiin ja ankkuritoimintaan. Poliisilla on omat kanavansa ankkuritoimintaan ohjaamiseksi.

Ankkurin moniammatillinen työryhmä tapaa säännöllisesti ja pohtii, keiden työryhmän ammattilaisten on tarkoituksenmukaista tavata nuori. Mikäli ankkuriin ohjautuminen on toteutunut huoli-ilmoituksen kautta, nuoreen ja perheeseen ollaan yhteydessä seitsemässä arkipäivässä ja ankkuritapaaminen järjestyy viimeistään muutaman viikon sisällä ensimmäisestä yhteydenotosta.

Ankkuritoiminnan kohdalla ei voida puhua palvelusta siinä merkityksessä kuin lakisääteiset palvelut määrittävät. Ankkuritoiminta voi olla kerran tapahtuva moniammatillinen keskustelu nuoren kanssa, jossa pyritään puuttumaan tietyn nuoren lain vastaiseen käyttäytymiseen. Ja toisaalta ankkuritoiminta voi käsittää laajasti yhteisövaikuttamista esimerkiksi ammattilaisten jalkautuessaan nuorten keskuuteen.

ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Selostus

Liitteet

- 1 Valtuutettu Paakkunaisen sekä 29 muun aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ankkuritoiminnan nykytilaa ja tuloksellisuutta

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Kysymyksen jättäjä, palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja

Päätöshistoria

Aluehallitus 25.5.2026 § 107

§ 107

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

1. Miten nykyinen toimintamalli (hajautettu, oman työn ohella tehtävä työ) vastaa aiemman tiimimallin vaikuttavuutta?

Ankkuritoiminta uudelleen organisoitiin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella 1.3.2025 alkaen. Hyvinvointialueiden talouden tasapainottaminen vaati arvioimaan ei-lakisääteisen toiminnan resursointia uudelleen tilanteessa, jossa lakisääteiset ja ensisijaiset tukitoimet eivät toteutuneet määrääjässä. Ankkuritoiminnan uudelleen organisoimisella haluttiin myös varmistaa riittävän yhtenäisen tuen saanti rikoksilla ja häiriökäyttäytymisellä oireileville koko hyvinvointialueella.

Lohja-Vihti-Karkkila -alueen aikaisempi ankkuritoiminnan vaikuttavuus on näkynyt ja tuntunut kuntalaisten turvallisuuden tunteessa ja toiminnan jalkautumisessa kuntalaisten keskuuteen. Samanlaiseen vaikuttavuuteen ei ole uudelleen organisoitumisen myötä vielä päästy, mutta työ jatkuu. Lohjalla on järjestetty avoimet ankkurikahvit huhtikuussa 2026, joka keräsi noin 100 osallistujaa. Myös koulujen päättäjäisiin jalkaudutaan koko ankkuritiimin voimin. Tarkoituksena on laajentaa ankkuritoimintaa yhä enemmän kouluihin ja muihin paikkoihin, missä nuoria tavataan ja pyritään näin vaikuttamaan suurempaan nuorten joukkoon kerrallaan (yhteisövaikuttaminen, laillisuuskasvatus).

Lukujen valossa ei ole voitu osoittaa, että aikaisempi Lohja-Vihti-Karkkilan ankkuritoiminta olisi ollut vaikuttavampaa kuin muulla tavalla tehty sosiaalityö lain vastaisella toiminnalla oireilevien lasten ja nuorten kanssa (alla tilastotietoa vuodelta 2024).

Kunta	Saapuneet ilmoitukset syykoodilla lapsen lainvastainen toiminta (kpl)	Asiakkaat kerran (kpl)	Kuinka monesta tulee vain 1 ilmoitus (%) eli toiminta ei toistu
Espoo	988	768	78
Hanko	18	15	83
Inkoo	9	7	78
Karkkila	37	28	76
Kirkkonummi	131	106	81
Lohja	270	203	75
Raasepori	38	32	84
Siuntio	14	10	71
Tammisaari	1	1	100

Kaikkienensa lastensuojeluilmoitusten määrät ovat jatkaneet kasvuaan sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella että kansallisesti, ja myös syykoodi lapsen lain vastainen toiminta on ilmoituksissa lisääntynyt. Lasten ja nuorten tukeminen on kaikkien sosiaalialan ammattihenkilöiden, poliisin, nuorisotoimen, koulujen ja terveydenhuollon asia. Tiettyjen tukitoimien tai toiminnan henkilöityminen muutamille ammattilaisille tekee toiminnasta haavoittuvaa ja hyvinvointialue haluaa jatkossa mahdollistaa vahvan tuen rikoksilla oireileville lapsille ja nuorille koko alueella. Se vaatii osaamista kaikilta edellä mainituilta hyvinvointialueen toimijoilta. Ankkuritoiminta on poliisin, hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen ponnistus.

2. Miten terveydenhuollon, erityisesti mielenterveyspalvelujen, yhteistyö on nykyisin järjestetty ankkuritoiminnassa?

Tässä yhteistyössä Lohja-Vihti-Karkkila -alue on erityisessä asemassa, koska nuorten mielenterveyspalveluiden kanssa on sovittu seuraavanlainen käytäntö: mikäli nuori tarvitsee mielenterveys- ja päihdepalvelujen hoitoa, ollaan ankkuritiimin ammattilaisten toimesta yhteydessä mielenterveys- ja päihdepalvelujen viranomaisnumeroon.

3. Miksi Ankkuritoiminnasta ei ole laadittu vuosittaista toimintakertomusta, ja milloin se tullaan laatimaan?

Ankkuritoiminnan uudelleen organisoitumisen myötä ei ole kerätty riittävän yhtenäisesti ja vertailukelpoisesti luotettavaa tietoa ankkuritoiminnasta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella. Tilastoja on lakisääteisestä toiminnasta eli kuinka rikoksilla oireilevat lapset ja nuoret tulevat autetuksi hyvinvointialueen palveluissa. Lakisääteisen tiedon tuottaminen on ollut ensisijainen tavoite ja se on täytetty.

Ankkuritoiminta nähdään edelleen tärkeänä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja sitä kehitetään osana lakisääteistä sosiaalihuollon viranmaistytötä. Myös tilastointia ja vaikuttavuutta mitataan ja arvioidaan hyvinvointialueella osana muuta nuorten kanssa tehtävää moniammatillista verkostotyötä.

4. Miten nuorten ohjautuminen Ankkuritoimintaan toimii nykyisessä mallissa ja kuinka nopeasti palvelu käynnistyy?

Lasten ja nuorten on mahdollista ohjautua ankkuritoimintaan kaikkien ankkuritoimijoiden tai esimerkiksi koulun välityksellä. Ankkuritoimintaan ohjautumisen yhteydessä kysytään lupa sekä asianosaiselta nuorelta että hänen huollostansa vastaavilta henkilöiltä. Nuorisopalveluiden kautta saa Lohja-Vihti-Karkkila -alueella suoraan yhteyden nuorisotyöntekijään,

joka osaa ohjata ankkuritiimiin. Sosiaalihuollon viranomaisen voi ohjata asiakkaana olevan nuorensa ankkuritiimin puheille ja uudet ankkuriin ohjautuvat nuoret pyritään tunnistamaan keskitetyssä sosiaalipalveluiden neuvonnassa ja ohjaamaan sitä kautta palvelutarpeen arviointiin ja ankkuritoimintaan. Poliisilla on omat kanavansa ankkuritoimintaan ohjaamiseksi.

Ankkurin moniammatillinen työryhmä tapaa säännöllisesti ja pohtii, keiden työryhmän ammattilaisten on tarkoituksenmukaista tavata nuori. Mikäli ankkuriin ohjautuminen on toteutunut huoli-ilmoituksen kautta, nuoreen ja perheeseen ollaan yhteydessä seitsemässä arkipäivässä ja ankkuritapaaminen järjestyy viimeistään muutaman viikon sisällä ensimmäisestä yhteydenotosta.

Ankkuritoiminnan kohdalla ei voida puhua palvelusta siinä merkityksessä kuin lakisääteiset palvelut määrittävät. Ankkuritoiminta voi olla kerran tapahtuva moniammatillinen keskustelu nuoren kanssa, jossa pyritään puuttumaan tietyn nuoren lain vastaiseen käyttäytymiseen. Ja toisaalta ankkuritoiminta voi käsittää laajasti yhteisövaikuttamista esimerkiksi ammattilaisten jalkautuessaan nuorten keskuuteen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen ja 29 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 28.4.2026 § 33 aluehallitukselle kysymyksen koskien ankkuritoiminnan nykytilaa ja tuloksellisuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria